

Китоби Дониёл — Рақами ҳаштоду нӯх

Кушодани таълимоти бардурӯғ: баррасии таърихи «Ҳаррӯза» дар адвентизм

Jeff Pippenger

2024-02-22

Дар ҳаштоду якумин мақола дар ин силсилаи мақолаҳо оид ба китоби Дониёл мо порчаеро аз Manuscript Releases, ҷилди 20, саҳифаҳои 17–22, оварда будем, ки дар он Хоҳар Уайт ба таври равшан муайян мекунад, ки таълимоте, ки «ҳамешагӣ» маъбади Масеҳро ифода мекунад, ба пирон Прескотт ва Даниэллс аз ҷониби «фариштагоне, ки аз осмон ронда шуда буданд» дода шудааст. Ӯ дар асл андешаи бардурӯғи онҳоро дар бораи «ҳамешагӣ», чунон ки ман кардаам, мушаххас намекунад, вале сабти таърихӣ ба фаровонӣ равшан месозад, ки маҳз ҳамин чиз буд, ки онҳо мекушиданд онро ҳамчун ҳақиқат барқарор кунанд. Онҳо талош мекарданд, ки қисматҳое аз китоби Уриё Смит, Daniel and the Revelation, -ро аз нав нависанд, ки фаҳмиши «ҳамешагӣ»-ро дастгирӣ мекунанд, ки ӯ дар Early Writings, саҳифаи ҳафтоду чор, онро ҳамчун назари дуруст муайян мекунад.

У. У. Прескотт маҷаллаи даврисеро бо номи The Protestant ба нашр расонда буд, ки дар он ягона мавзӯ боло бардоштани назари бардурӯғ дар бораи «the daily» буд. Ӯ ва раиси Конфронси Генералӣ, А. Г. Даниэллс, ба нӯги найзаи шайтонӣ табдил ёфтанд, то талошҳои Прескоттро барои барқарор соختани ин таълимоти бардурӯғ ҳамчун назари ортодоксӣ дар Адвентизм идома диҳанд; аммо то даме ки Эллен Уайт зинда буд, муваффақияти онҳо дар ин кӯшиши шайтонӣ маҳдуд нигоҳ дошта мешуд. Дар соли 1931, Даниэллс хабар дод, ки маҳз дар ҳамон сола ки он порча аз Manuscript Releases навишта шуда буд (1910), ӯ (Даниэллс) бо Сестра Уайт дар бораи мавзӯи «the daily» мулоқоте доштааст ва ӯ ӯро ба ин бовар овардааст, ки назари ӯ ва Прескотт дуруст будааст.

Муҳим аст, ки ин таърих фаҳмида шавад, зеро ҳоло мо баррасии афзоиши донишро оғоз менамоем, ки дар соли 1989 ба миён омад, замоне ки хатҳои муқаддаси ислоҳот ва шаш ояти охири боби ёздаҳуми Дониёл муҳркушӣ гардиданд. Барои шинохтани нуре, ки бо фурупошии Иттиҳоди Шӯравӣ дар иҷрои ояти чихилуми боби ёздаҳуми Дониёл ба вучуд омад, лозим аст, ки «қурбонии доимӣ» ва таърихи нубувватие, ки тавассути «қурбонии доимӣ» муаррифӣ мешавад, дуруст фаҳмида шавад, зеро он таърих тақрори ҳамон таърихро дар оятҳои чихил то чихилу панҷуми боби ёздаҳуми Дониёл ба тасвир мекашад. Он оятҳо муайян месозанд, ки паёме, ки дар он оятҳо муҳркушӣ мешавад, ҳамон «хабарҳо аз шарқ ва шимол» аст, ки таъқиби ниҳони қавми Худоро ба амал меоварад.

Вале хабарҳое аз шарқ ва аз шимол ӯро ба изтироб хоҳанд овард; бинобар ин ӯ бо ғазаби азим берун хоҳад рафт, то бисёронро ҳалок созад ва тамоман нобуд кунад. Ва ӯ хаймаҳои қасри худро миёни баҳрҳо бар кӯҳи муқаддаси ҷалол хоҳад бардошт; вале ӯ ба анҷоми худ хоҳад расид, ва ҳеҷ кас ӯро ёрӣ нахоҳад кард. Дониёл 11:44, 45.

Паёми ояти чиҳилум, ки ҳангоми фурупошии Иттиҳоди Шӯравӣ дар соли 1989 мӯҳраш кушода шуд, ҳамоно паёми борони охир аст, ки боиси он хоҳад шуд, ки папагӣ (подшоҳи шимол) «бо ғазоби азим берун равад, то бисёреро ҳалок созад ва тамоман нобуд кунад». «Хабарҳо» аз лиҳози нубувватӣ як паём аст.

Ва чӣ гуна онҳо мавъиза хоҳанд кард, агар фиристода нашуда бошанд? чунон ки навишта шудааст: «Чӣ қадар зебо ҳастанд қадамҳои онҳое ки Инҷили сулҳро мавъиза мекунад ва аз неъматҳои нек хушхабар меоранд!» Румиён 10:15.

Паёми борони охири ҳамоно паёмест, ки онро посбонони айёми охирини Худо пешкаш менамоянд, ки суруди тоқзор ва суруди Мӯсо ва Барроро месароянд.

Чӣ гуна зебоанд бар кӯҳҳо пойҳои он ки башорати нек меоварад, ки сулҳро эълон мекунад; ки аз некӣ башорати нек меоварад, ки наҷотро эълон мекунад; ки ба Сион меғӯяд: Худои ту подшоҳӣ мекунад! Ниғаҳбонони ту овози худро баланд хоҳанд кард; яққоя бо овоз суруд хоҳанд хонд, зеро рӯ ба рӯ хоҳанд дид, вақте ки Худованд Сионро боз хоҳад баргардонд. Ишаё 52:7, 8.

«Хабарҳо»-и ояти чилу чоруми Дониёл ёздаҳ марди гуноҳро ба ҳашм меоваранд, ва хунрезии ниҳони папагӣ ба анҷом мерасад. Он паём — паёми фариштаи сеюм аст, ки ҳангоми қонуни рӯзи якшанбеи наздик ба нидои баланд вусъат меёбад.

«Ҳеч кас маҳкум карда намешавад, то он даме ки нурро гирифта, ўҳдадорӣ аҳкоми чорумро дарк накарда бошад. Аммо вақте ки фармон содир гардад, ки шанбеи қалбакиро ба иҷро водор мекунад, ва нидои баландии “фариштаи сеюм” одамонро аз парастии ҳайвон ва сурати вай огоҳ месозад, он гоҳ хатти ҷудокунанда миёни дурӯғ ва рост ба таври равшан қашида хоҳад шуд. Пас онҳое ки ҳанӯз ҳам ба осигӣ идома медиҳанд, нишони ҳайвонро хоҳанд гирифт». Signs of the Times, November 8, 1899.

«Хабарҳои шарқ ва шимол», ки папство ба ғазаб меоварад, дар вақти қонуни якшанбе ба нидои баланд мерасад, ва он паём ҳамоно паёми борони охир аст, ки 11 сентябри соли 2001 оғоз ёфт. Ибораи «овози баланд» истилоҳи нубувватӣ аст, ки афзоиши қудратро ифода мекунад.

«Ҳақиқате, ки барои ин замон аст, паёми фариштаи сеюм, бояд бо овози баланд эълон карда шавад, яъне бо қудрати торафт афзоянда, ҳар қадар ки мо ба озмоиши бузургии ниҳой наздик мешавем». The 1888 Materials, 1710.

«Хабар»-и ояти чиҳилу чор паёми борони охир аст, дуруст пеш аз он ки муҳлати имтиҳони башарӣ ба поён расад, ҳангоме ки Микоил бармехезад. Ин ҳамоно паёми борони охир аст, ки 11 сентябри соли 2001 расид, аммо он ба нидои баланд, ё овози баланд вусъат меёбад, вақте ки яқсаду чилу чор ҳазор мӯҳр карда мешаванд ва Рӯҳулқудс он гоҳ бе андоза рехта мешавад. Ин ҳамоно паёми борони охир аст, ки давраи мӯҳр шудани яқсаду чилу чор ҳазорро муайян намуд.

Ин хабари борони охир аст, ки бо хабари сулҳ ва амният тақаллуб карда шудааст, ва онро Адвентизми Лоудикия аз замони омадани «хар» то замони омадани «шер» пешниҳод

менамояд. Даврае, ки байни 11 сентябри соли 2001 ва қонуни рӯзи якшанбеи ба зудӣ оянда қарор дорад, бистари марги рӯҳонӣ барои Адвентизми Лоудикияро муайян мекунад, ва онҳое ки баъд аз он ки хонаи Худо (Ерусалим) доварӣ карда мешавад, доварӣ мегарданд, дар ҳамон қабр мемиранд. Бистари марг барои Адвентизми Лоудикия миёни ҳар ва шер аст, ва паёме, ки рад карда мешавад ва марги онҳоро ба вучуд меорад, «хабарҳо аз “шарк” (рамзи Ислон) ва шимол (рамзи папагӣ)» мебошад. Ин ҳамон паём аст, ки паёми фариштаи сеюм мебошад.

Шаш ояти охири Дониёл ёздаҳ, ки дар замони охир, дар соли 1989, мӯҳраш кушода шуд, паёми борони охир аст, ки дар замоне эълон мегардад, ки паёми дурӯғини борони охир — «осоиштагӣ ва амният» — эълон мешавад. Санчиши борони охир аввал бо хонаи Худо рӯ ба рӯ мегардад, зеро доварӣ аз ҳамон ҷо оғоз меёбад, ва сипас он бо рамаи дигари берун аз хонаи Худо рӯ ба рӯ мешавад. Аз ин сабаб, фаҳмидани «дурӯғе», ки дар насли сеюм ба адвентизми Лоудикия ворид карда шуд, бисёр муҳим аст; зеро ҳангоме ки Худо Рӯҳулқудси Худо бар онҳое мерезад, ки онҳоро мӯҳр мекунад, ӯ ҳамзамон бар онҳое, ки муҳаббати ростиро напзируфтанд, фиреби қавӣ низ мерезад.

Дар чараёни баҳси якуним даҳаи аввали асри бистум дар бораи «ҳамешагӣ», яке аз мардоне, ки мавқеи дурусти миллерӣ-ро Ҳимоя мекард, яъне ин ки «ҳамешагӣ» рамзи бутпарастист, Ф. С. Гилберт буд. Гилберт аз яҳудият рӯй оварда буд ва ибриро ба таври комил меҳонд ва сухан мегуфт. ӯ мавқеи пешоҳангонро дар китоби Дониёл бар асоси фаҳмиши худ аз забони ибрий Ҳимоя мекард. Дар соли 1910, ҳамон сола ки Хоҳар Уайт дастнависеро навишт, ки мебоист барои даҳсолаҳо пинҳон бимонад ва муайян мекард, ки назари Даниэлс ва Прескотт дар бораи «ҳамешагӣ» аз фариштагони Шайтон сарчашма гирифтааст, Гилберт бо Хоҳар Уайт дар бораи масъалаи «ҳамешагӣ» мулоқоти шахсӣ анҷом дод.

Мо медонем, ки ӯ мулоқоте дошт, зеро ӯ феврал (рӯзи дигар) ҳулосаи мулоқоте, ки бо Систер Уайт дошт, ба таври хаттӣ баён кард. Дар соли 1931, А. Г. Дэниелс даъво намуд, ки дар ҳамон сол — 1910 — ӯ бо Систер Уайт дар бораи мавзӯи «ҳамешагӣ» мулоқот доштааст. Дэниелс иддао кард, ки Систер Уайт барои ӯ ҷуз чунин ҳулосае боқӣ нагузошт, ки «ҳамешагӣ» рамзи хизмати Масеҳ дар маъбади осмонӣ аст. Аммо даъвои Дэниелс дар бораи чунин мулоқот на танҳо «дурӯғ» буд, балки он ҳамон «дурӯғ»-и нубувват аст, ки гумроҳии саҳтро ба вучуд меоварад.

Барои онҳое ки шояд ба ҷадвалҳои соли 1843 ва 1850 дастрасӣ надошта бошанд, муҳим аст дарк намоянд, ки вақте ҷадвали 1843 дар соли 1842 нашр гардид, миллериён ҳанӯз бовар доштанд, ки маъбаде, ки бояд дар иҷрошавии пешгӯии ду ҳазору сесадсола пок карда шавад, ҳамин замин аст. Вақте ки онҳо ҷадвали 1850-ро нашр карданд, он вақт онҳо медонистанд, ки маъбаде, ки бояд пок карда шавад, маъбади осмонӣ аст. Ба ҳамин сабаб, ҷадвали 1843 ХЕҶ гуна тасвири маъбади Худоро надорад, аммо ҷадвали 1850 воқеан тасвири маъбади Худоро дорад. Ин муҳим аст, зеро Даниеллс иддао кард, ки дар мулоқоташ бо Хоҳар Уайт ба ӯ ҷадвали 1843-ро нишон додааст ва маъбадро дар он ҷадвал ба ӯ ишора кардааст. Ин ғайриимкон мебуд, зеро дар ҷадвали 1843 ҳеҷ маъбаде нест. Иддаои ӯ дар бораи мулоқот «дурӯғ» буд.

Вақте ки ман дар соли 2009 ин таърихро меомӯхтам ва огоҳ шудам, ки мардони ҳар ду ҷониби ин масъала ҳар ду даъво доранд, ки бо хоҳар Уайт дар бораи мавзӯи «ҳамарӯза» мусоҳиба доштаанд, ман ба бойгонии Эллен Уайт паёми электронӣ фиристодам ва пурсидам, ки оё онҳо ба дафтари сабте, ки мусоҳибаҳои хоҳар Уайтро дар соли 1910 қайд мекард, дастрасӣ доранд ё не. Онҳо посух доданд, ки он дафтари сабт то ҳол назди онҳо ҳаст. Матни зерин паёми электронии ман ва ҷавоби бойгонии Эллен Уайт аст.

Душанбе, 19 январи соли 2009

Ба ҳар кӣ дахл дорад:

Ман шундаам, ки дафтаре вучуд доштааст, ки дар он сабт мешуд, кӣ бо хоҳар Уайт мусоҳиба доштааст ва он мусоҳибаҳо дар бораи чӣ будаанд. Ман кӯшиш дорам тасдиқ ё рад намоям, ки оё А. Г. Даниэлс дар соли 1910 бо хоҳар Уайт оид ба мавзӯи «ҳамешагӣ» мусоҳиба доштааст ё не. Ман огоҳам, ки шаҳодати таърихӣ вучуд дорад, ки он мусоҳиба баргузор шудааст, аммо меҳоҳам бидонам, ки оё дар дафтари расмӣ ягон сабте ҳаст, ки воқеан инро қайд карда бошад. Ҳамзамон, ба ман гуфтаанд, ки Ф. С. Гилберт низ дар соли 1910 бо хоҳар Уайт оид ба мавзӯи «ҳамешагӣ» мусоҳиба доштааст, ва меҳостам бидонам, ки оё инро метавон бо дафтари сабте, ки аз ҷониби кормандони ӯ дар он давра нигоҳ дошта мешуд, тасдиқ кард ё не. Шояд ҳеч гуна чунин дафтаре набуд, ё шояд агар буд, шумо ин маълумотро дастрас намекунед, ё шояд ҳатто агар он вучуд дошта бошад, санҷидани он барои ман берун аз имконияти шумост. Бинобар ин, дар ҳар сурат, хостам инро бипурсам. Ҳар гуна кумаке, ки шумо метавонистед пешниҳод кунед, бисёр қадр карда мешуд.

Чеффи азиз,

Ташаккур барои номаи электронии шумо. Мо, бар асоси мактубҳо, рӯзномаҳо ва таъйиноти нашршудаи Эллен Уайт, воқеан гузориши нисбатан мукаммале аз масири сафарҳои ӯ дорем, аммо ба маънои аслии ягон «дафтари сабт» надорем.

Бешак, шумо дар бораи мулоқоти A G Daniells бо Ellen White дар чилди 6-уми тарҷумаи ҳоли EGW, The Later Elmshaven Years, сах. 256, 257, хондаед. Мо ҳеч гуна сабти мустақили ин мусоҳибаро наёфтаем. Аммо номае аз Elder Gilbert аз 1 июни соли 1910 дорем, ки нақшаи ўро барои дар St. Helena (ҷое ки Ellen White зиндагӣ мекард) будан дар рӯзҳои 6–9 июн нишон медиҳад. Ин ҳамон ҳадди ҳуҷҷатгузори тасдиқкунандаест, ки ман аз он огоҳам.

Худо баракат диҳад — Тим Пуарьер, муовини мудири Ellen G. White Estate

Ҳеч гуна сабти мустақиле вучуд надорад, ки Даниэлс ягон бор дар бораи мавзӯи «қурбонии доимӣ» мусоҳиба дошта бошад, аммо номае аз Гилберт мавҷуд аст, ки нияти ўро барои дар хонаи вай будан аз шашум то нӯҳуми июни соли 1910 муайян мекунад.

Дар тарҷумаи ҳоли хоҳар Уайт, ки амволи Эллен Уайт ба он истинод мекунад, он ҷо ки набераи ӯ ба масъалаи мусоҳибаи Даниэллс мепардозад, ӯ иддаои Даниэллсро дар бораи мусоҳибаи сохтаги соли 1910 сабт кардааст:

«Дар як марҳалае, андаке дертар дар рафти баҳсҳо, Пири Калисо Даниэллс, ҳамроҳ бо W. C. White ва C. C. Crisler, бо иштиёқи он ки аз худи Ellen White дақиқ бидонанд, ки маънои изҳороти вай дар Early Writings чӣ будааст, назди ӯ рафтанд ва ин масъаларо пеши ӯ гузоштанд. Даниэллс бо худ Early Writings ва нақшаи соли 1843-ро бурд. Ӯ ба Ellen White наздик нишаст ва пай дар пай ба ӯ саволҳо дод. Гузориши ӯ дар бораи ин мусоҳиба аз ҷониби W. C. White тасдиқ карда шуд:»

«Ман аввал ба хоҳар Уайт баёноти дар боло овардашударо аз китоби Early Writings хонда додам. Сипас чадвали пешгӯии моро, ки ходимони мо ҳангоми шарҳи пешгӯиҳои Дониёл ва Ваҳй аз он истифода мебарданд, пеши назари ӯ гузоштам. Ман диққати ӯро ба тасвири муқаддасгоҳ ва ҳамчунин ба давраи 2300-сола, чунон ки онҳо дар чадвал нишон дода шуда буданд, ҷалб намудам.

«Пас ман пурсидам, ки оё ӯ метавонист ба хотир оварад он чиро, ки ба ӯ дар бораи ин мавзӯ нишон дода шуда буд.»

«Ҳангоми ба ёд овардани ҷавоби ӯ, ӯ суҳанро аз он оғоз кард, ки чӣ гуна баъзе аз роҳбароне, ки дар ҳаракати соли 1844 буданд, кӯшиш менамуданд барои анҷоми давраи 2300-сола санаҳои нав пайдо кунанд. Ин кӯшиш барои муайян кардани санаҳои нави омадани Худованд буд. Ин амал дар миёни онҳое, ки дар Ҳаракати Адвент буданд, ошӯфтагӣ ба вучуд меовард.

«Дар ин саргардонӣ Худованд ба ӯ ошкор намуд, — гуфт ӯ, — ки назаре, ки дар бораи санаҳо то он вақт нигоҳ дошта мешуд ва пешниҳод мегардид, дуруст буд, ва дигар ҳеҷ гоҳ набояд вақти дигаре муқаррар карда шавад, ва на паёми дигари вақт бошад.

«Пас аз он ман аз ӯ хоҳиш кардам, то он чиро, ки ба вай дар бораи боқимондаи «ҳаррӯза» ошкор гардида буд, баён кунад, яъне дар бораи Шохзода, лашкар, бардошта шудани «ҳаррӯза» ва фурӯ афканда шудани муқаддасгоҳ.

«Вай ҷавоб дод, ки ин хусусиятҳо дар рӯё ба вай мисли қисми марбут ба вақт нишон дода нашуда буданд. Ӯ роҳнамун намунашуд, то дар бораи он нуктаҳои нубувват тавзеҳоте баён намояд.

«Мусоҳиба дар зехни ман таассуроти амиқе гузошт. Вай бе дудилагӣ озодона, равшан ва ба таври муфассал дар бораи давраи 2300-сола суҳан гуфт, аммо дар бораи қисми дигари нубувват хомӯш монд.

«Ягона ҳулосае, ки ман метавонистам аз шарҳи озодаи ӯ дар бораи вақт ва аз сукути ӯ нисбат ба бардошта шудани “рӯзмарра” ва сарнагун шудани мақдас барорам, ин буд, ки рӯёе, ки ба ӯ дода шуда буд, дар бораи вақт буд ва ӯ нисбат ба қисматҳои дигари нубувват ҳеҷ гуна шарҳе дарёфт накарда буд.—DF 201b, изҳороти AGD, 25 сентябри 1931». Артур Уайт, Ellen G. White, ҷилди 6, 257.

Даниэлс иддао мекард, ки вай ба ӯ чадвали соли 1843-ро нишон дода, дар бораи муқаддасгоҳе, ки дар он чадвал ифода наёфтааст, аз ӯ пурсидааст. Ӯ ҳамчунин иддао мекард, ки китоби Early Writings-ро гирифта, ӯро бо саволҳо пай дар пай зери фишор гузоштааст дар бораи он ки ӯ чӣ маъно дошт, вақте ки вай фаҳмиши пешқадамро дар

бораи «the daily» ошкоро тасдиқ мекард ва мегуфт, ки чадвал бо дасти Худованд роҳнамоӣ шудааст. Писари Эллен Уайт, ки падари Артур Л. Уайт — зиндагиноманависе, ки шарҳи умумии ин ҳодисаи ба истилоҳ рӯйдодаро навиштааст — буд, назари шайтонӣ Даниэлс ва Прескоттро дар бораи «the daily» пазируфта буд ва ба нафъи иддаои Даниэлс дар бораи он чизе ки дар мусоҳиба шунида буд, шаҳодат дод. Онҳо, ба таври сода, дар қиссаи сохтаи худ эҳтиёткор набуданд, зеро чадвали соли 1843 муқаддасгоҳро ифода намекунад, ки Даниэлс метавонист ба он ишора кунад.

Дигар дурӯғе, ки дар он мусоҳиба пешниҳод шудааст, ин дурӯғ аст, ки гӯё порчае аз «Навиштаҳои Аввал» хушдор бар зидди «муайян кардани вақт» будааст. Порчае, ки гӯё Даниэлс дар бораи он пурсидааст, чунин аст:

«Ман дидаам, ки нақшаи соли 1843 бо дасти Худованд роҳнамоӣ шуда буд, ва онро набояд тағйир дод; ки рақамҳо ҳамон гуна буданд, ки Ҷ меҳост; ки дасти Ҷ бар он буд ва хатогиро дар баъзе аз рақамҳо пинҳон дошта буд, то ҳеҷ кас онро дида натавонад, то даме ки дасти Ҷ бардошта шуд.

«Сипас ман дар бораи “рӯзмарра” (“daily”; Дониёл 8:12) дидам, ки калимаи “қурбонӣ” бо хиради инсонӣ илова шудааст ва ба матн тааллуқ надорад, ва Худованд фаҳмиши дурусти онро ба онҳое дод, ки нидои соати довариро эълон карданд. Вақте ки иттиҳод вучуд дошт, пеш аз соли 1844, қариб ҳама дар бораи фаҳмиши дурусти “рӯзмарра” муттаҳид буданд; аммо дар ошуфтагии баъд аз соли 1844, назарҳои дигар пазируфта шуданд, ва аз пайи он торикӣ ва ошуфтагӣ омад. Вақт аз соли 1844 инҷониб озмоиш набуд ва дигар ҳеҷ гоҳ озмоиш нахоҳад буд». Early Writings, 74, 75.

Уилли К. Уайт, писари хоҳари Уайт, назари бардурӯғи «қурбонии доимӣ»-ро пазируфта буд, ва писараш Артур кӯшиш кард, ки «дурӯғ»-и марбут ба мусоҳибае, ки ҳеҷ гоҳ сурат нагирифта буд, пойдор созад, бо талоши он ки чунин вонамуд кунад, ки хушдор дар порчаи иқтибосшуда аз Early Writings фақат ва танҳо хушдоре бар зидди таъйини вақт будааст. Ин далел дар солҳои 1930 сохта шуд ва ба бахши асосии «дурӯғ» таъдил ёфт.

Мо ин баҳсро дар мақолаи навбатӣ баррасӣ хоҳем кард.

«23-юми сентябр, Худованд ба ман нишон дод, ки Ҷ бори дувум дасти Худро дароз кардааст, то бақияи қавми Худро бозёфт намояд, ва дар ин айёми чамъоварӣ саъю кӯшиш бояд дучанд карда шавад. Дар замони парокандагӣ Исроил зарб хӯрда ва дарида буд; аммо акнун, дар замони чамъоварӣ, Худо қавми Худро шифо хоҳад дод ва захмҳои онҳоро хоҳад баст. Дар замони парокандагӣ, кӯшишҳои, ки барои паҳн кардани ҳақиқат ба амал меомаданд, таъсири бисёр андаке доштанд, бисёр кам ӯ ҳеҷ чизро ба анҷом мерасониданд; аммо дар замони чамъоварӣ, вақте ки Худо дасти Худро барои чамъ овардани қавми Худ ниҳодааст, кӯшишҳо барои паҳн кардани ҳақиқат таъсири мақсудии худро хоҳанд дошт. Ҳама бояд дар ин кор муттаҳид ва ғайратманд бошанд. Ман дидам, ки барои ҳар касе нанг аст, агар ба замони парокандагӣ барои намунаҳои ишора кунад, то моро акнун, дар замони чамъоварӣ, идора намоянд; зеро агар Худо акнун барои мо бештар аз он чи он вақт кард, амал накунад, Исроил ҳаргиз чамъ оварда намешавад. Нашр шудани ҳақиқат дар як рӯзнома ҳамон қадар зарур аст, ки мавъиза шудани он.»

«Худованд ба ман нишон дод, ки чадвали соли 1843 бо дасти Ё роҳнамоӣ шудааст, ва ҳеҷ қисми он набояд тағйир дода шавад; ва рақамҳо ҳамон гуна буданд, ки Ё меҳост. Дасти Ё бар он буд ва як иштибохро дар баъзе аз рақамҳо пинҳон дошт, то ҳеҷ кас онро дида натавонад, то он даме ки дасти Ё бардошта шуд.

«Сипас ман дар бораи «Ҳаррӯза» дидам, ки калимаи «қурбонӣ» аз ҷониби ҳикмати инсонӣ илова шудааст ва ба матн тааллуқ надорад; ва Худованд назари дурусти онро ба онҳое ато кардааст, ки нидои соати довариро эълон карданд. Вақте ки ягонагӣ вучуд дошт, пеш аз соли 1844, қариб ҳама дар бораи фаҳмиши дурусти «Ҳаррӯза» муттаҳид буданд; аммо аз соли 1844, дар миёни ошуфтагӣ, назарҳои дигар пазируфта шуданд, ва аз пайи он торикӣ ва саргумӣ омад.» Review and Herald, November 1, 1850.